

KIRJE KSENOFONTOVILLE

Olen lukenut kirjeenne ja kirjoituksenne luonnoksen. Pyydän anteeksi vastaukseni myöhästymistä.

Huomautukseni:

1) Olen sitä vastaan, että Te nimittäisitte itseänne „Leninin ja Stalinin oppilaaksi“. Minulla ei ole oppilaita. Nimittäkää itseänne Leninin oppilaaksi, siihen Teillä on oikeus Shatskinin arvostelusta huolimatta. Mutta Teillä ei ole perusteita nimittää itseänne Leninin oppilaan oppilaaksi. Se ei olisi oikein. Se olisi tarpeetonta.

2) Olen sitä vastaan, että Te polemiikissa Shatskinia vastaan vuoden 1926 lopulla vetoaisitte henkilökohtaiseen kirjeeseeni, joka on kirjoitettu heinäkuussa 1924. Sitäkin suuremmalla syyllä, kun käsiteltävänä olevan kysymyksen leninismien määrittelystä minä muotoilin maaliskuussa 1924, ennen kirjaseeni „Leninistä ja leninismistä“³⁴ ilmestymistä. En edes puhukaan siitä, että sellainen vetoaminen minun kirjeestäni lainattuun otteeseen, antamatta Teille kerrassaan mitään polemiikissa Shatskinin kanssa, sotkee kysymystä ja siirtää huomion toiselle alalle sekä saat-

taa pakottaa minut antamaan lehdistössä Teille epäedullisen selityksen (jota en haluaisi tehdä).

3) Olen sitä mieltä, että Shatskin on yleensä oikeassa ja Te väärässä. Olen pahoillani, etten voinut tutustua uuteen kirjaseenne strategiasta. Olisin ehdottomasti taivuttanut Teidät luopumaan sellaisen kiireellä ja huolimattomasti laaditun teoksen julkaisemisesta, jossa on useita mitä karkeimpia virheitä ja vääriä määritelmiä.

4) Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että Shatskin olisi oikeassa kaikessa. Panen tässä merkille Shatskinin perusvirheet.

Virheellinen on Shatskinilla esimerkiksi se kohta hänen kirjoituksessaan, jossa hän pitää Marxin määritelmää työväenluokan tehtävien täyttämisen mahdottomuudesta kansallisissa rajoissa melkein yhtäpitävänä Leninin määritelmän kanssa sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa. Sen sijaan, että olisi tuonut esille näiden määritelmien eron ja selittänyt tuon eron historialliset juuret, Shatskin kuittasi asian sisällyksettömällä huomautuksella hämäten mitä tärkeimmän kysymyksen. Mutta veruke ei ole kysymyksen ratkaisu.

Shatskin ei ole oikeassa myöskään siinä, kun hän huomaamattaan asettaa **vastakkain** Leninin kaksi sanamuotoa proletariaatin diktatuurista (diktatuurista **yhden** luokan valtana ja diktatuurista proletariaatin ja ei-proletaaristen luokkien työtätekevien kerrosten **liiton erikoisena muotona** proletariaatin johtaessa sitä valtiollisesti). Shatskin on oikeassa hyljätessään ajatuksen talonpoikaiston osakkuudesta valtaan, ajatuksen vallan jakamisesta kahden luokan kesken diktatuurin

aikana. Mutta hän ei ole oikeassa asettaessaan nämä kaksi sanamuotoa toistensa vastakohdiksi, sillä niiden vastakkainasettaminen merkitsee, ettei niitä ole ymmärretty.

Minua ei myöskään miellytä Shatskinin kirjoitusten karkean omahyväinen sävy: itse hän saarnaa vaatimattomuutta, mutta käytännössä ilmaisee mitä suurinta omahyväisyyttä.

5) Neuvon Teitä olemaan esiintymättä lehdistössä polemiikilla, sillä Te ette ole oikeassa, mutta Shatskin on yleensä oikeassa. Parempi on panna enemmän tar-moa leninismin vakavaan ja syvälliseen opiskelemiseen. Sitä paitsi neuvon Teitä kerta kaikkiaan luopumaan leninismiä koskevien kirjasten hätiköiden kyhäämisen tavasta. Se ei kelpaa.

Joulukuun 30 pnä 1926

Julkaistaan ensi kertaa